

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§ IV. An prædefinitiones inducant fatalem necessitatem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

sub ratione entis & actus & in linea natura
decreto definiti.

Secundo. Quidquid in tempore dependet à
prævio physico influxu DEI, illud DEUS præde-
finit ab æterno; sed entitas actus mali in tempo-
re dependet à prævio influxu physico DEI: ergo
illam prædefinit DEUS ab æterno, minor probatur.
quidquid physicè producitur à causa secun-
da, dependet à prævio influxu physico DEI:
cuius omnis causa secunda in esse causæ secundæ &
principii actualis pendet à causa physico in-
fluxu DEI: sed actum & entitatem operationis
peccaminosæ in linea naturæ liberum arbitrium
tanquam causa secunda physicè producit: ergo
entitas operationis peccaminosæ in linea naturæ
pendet à prævio & physico influxu DEI: est enim
ut sic bonum transcendente, quod cum entitate
conjungitur, & sub sphaera omnipotentis Di-
vinæ continetur.

§. IV.

An prædefinitiones inducant fatalem
necessitatem?

23. Præcipua causa deferendi & impugnandi præ-
definitivam antecedentem, & intrinsecam ef-
ficaciam decretorum, fuit Recentioribus, quod
meruerent exinde fatalis necessitatis jugum liberis
cervicibus imponi, liberique arbitrii dominium
eventi: querela minime novâ, quippe jam à Se-
mipelagianis motâ adversus S. Augustinum in
epist. S. Prosperi. Sed quod ad nomen fati atti-
net, sciendum, posse illud in malo, æquè ac bo-
no sensu accipi. Priori modo accipiebant Gen-
tiles, qui hoc nomine inevitabilem necessitatem è
syderum influxu & positione descendente, at-
que humanis voluntatibus dominantem admittit.
Posteriori & bono sensu accipitur pro infallibili
ordine Divinae providentiæ, fundato in anteceden-
ti efficacia decretorum.

24. In quo sensu SS. DD. fatum non omnino re-
spuunt. Ita D. Augustinus l. 5. de Civit. c. 9.
Si mihi fati nomen alicui rei adhibendum placeret,
magis dicerem, esse fatum inferioris, potentioris
voluntatis, qui cum habet in sua potestate. Boe-
tius 4. de consolatio, prola. 7. Ordo fatalis ex pro-
videntia simplicitate procedit. & prosa. 4. Series
fati celum & sidera movet, elementa in se invicem
terminat, & alterna format transmutatione. Hoc
autem formatumque hominum indissolubili causarum
conexione constringit. & l. 5. prosa. 7. dicit, quod
varias causas in unum effectum consuere faciat or-
do ille inevitabili connexionem procedens, qui de pro-
videntia fonte descendens, cuncta suis locis, tempo-
ribusque disposuit. Angelicus Doctor i. p. q. 116.
a. 4. priora Boetii verba exponens, admittit, omnia
illa, que sunt mediis causis secundis, sub fa-
ti serie contineri. Et eadem q. a. 1. In quantum
omnia, que hic aguntur, Divina providentia sub-
ducuntur, tanquam per eam præordinata & quasi
prælocuta, fatum ponere possumus: licet hoc nomi-
ne Sancti Doctores non recusaverint, propter eos,
qui ad vim positionis syderum hac nomina detor-
quebant.

25. Ratio quoque suffragatur: Fati nomine rectè
& Catholicè intelligitur series causarum secunda.
R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. 1.

rum, in se quidem mobilis, & mutabilis; im-
mobilis tamen & immutabilis, prout subest or-
dini Divinae providentiæ; in qua omnia futura
in tempore, sunt ab æterno dicta & dictata, vel
ut S. D. citatus loquitur, prælocuta, unde & fa-
tum à fando dicitur: sed datur ejusmodi immo-
bilis series causarum; unde dicitur Psal. 61,
semel, h. e. ut exponit Illustrissimus Reding,
immobiler locutus est DEVS, de quo proinde
dictamine & lege æterna, unum jota aut unus
apex non præteribit, donec omnia fiant. Ibi con-
tinetur numerus mensurum nostrorum, qui præ-
teriri non poterunt: ibi omnia constituta in nu-
mero, pondere & mensura. ibi omnes capilli ca-
pitis nostri numerati sunt. ibi continentur omnes
humanae voluntatis deliberationes & resolutio-
nes, cujus velle & operari, ita DEUS prædeter-
minat, ut tamen electivum ac dominativum
operandi modum haudquaquam impediatur, sed ex
se profundat, causet, & promovendo promo-
veat: unde tamen, quod DEUS ab æterno de-
crevit & præordinavit, fieri necesse sit, quia ta-
men, ut loquitur S. Anselmus, quod DEUS
liberè, & per ipsam voluntatis electionem fieri
voluit, etiam hoc libero modo fieri necesse est,
non propterea humana voluntati imponitur ali-
qua fatalis, h. e. absoluta operandi necessitas;
sed omnis ista necessitas est solummodo condi-
tionata, & necessitas infallibilitatis ac conse-
quentiæ; quæ nequam libertati præjudicium
infert.

§. V.

Calumnia Calvinismi depellitur.

NON acquiescunt prædictis Adversarii, sed 26.
Nepersuadere conantur per decreta physicè
prædeterminantia imponi absolutam necessita-
tem voluntati, & Petrus quidem Fulienis Tho-
mistam hanc doctrinam ex intimis D. Augu-
stini & Angelici Doctoris fundamentis extra-
ctam Calvinianæ necessitatis fulgine denigrare
nititur, quasi solo vocis sono diversam, reipsâ
eamdem cum fallis Calvinii dogmatibus. Jose-
phus de Vita apud Henricum à S. Ignatio dicit
Thomistam loqui paradoxam & repugnantiam, dum
asserunt præmotione antecedente & physicâ
causari liberum modum operandi: est enim,
inquit, antithesis & repugnantia in terminis,
causari præmotione libertatem, quæ præmo-
tione ne quidem integra relinquitur. Ajunt
insuper, peti principium, & responderi per
id, quod est in questione, quando arguenti,
suppositio antecedens & impedibilis physica cau-
salitatis destruit libertatem, distinctio reponi-
tur; suppositio antecedens physica causalitatis
ex causa secunda proveniens; quæ non in se
continet, adeoque nec potest profundere mo-
dum libertatis; concedo. Suppositio physica
causalitatis causa primæ, quæ uti in se conti-
net, sic & potest profundere modum liberta-
tis, sic nego. Ecce, inquit, hoc ipsum
est, de quo controvertimus; cur efficax & an-
tecedens morio causalitatis à causa prima descen-
dens non destruat libertatem?